

12.1.2021

VN/13030/2019
VN/13030/2019-OM-23

Tillsättandet av nationalspråksstrategins styrgrupp

Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet "Ett inkluderande och kunnigt Finland" för statsminister Sanna Marins regering ska en ny nationalspråksstrategi som tryggar allas rätt att få service på nationalspråken och förbättrar språkklimatet utarbetas. Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö. I tillägg utarbetas ett språkpolitiskt program, i vilket de andra språk som talas i Finland beaktas, särskilt de samiska språken, romani, det karelska språket och teckenspråket.

Den oro som finska språknämnden vid Institutet för de inhemska språken uttryckte gäller det allt smalare användningsområdet för nationalspråken, försämrade kunskaper i standardspråket samt en högre tröskel för invandrare att bli medlemmar i språkgemenskapen och undervisning i deras eget modersmål.

Nationalspråksstrategin som godkändes 2012 var ett av spetsprojekten för statsminister Katainens regering. Strategin omfattade nationalspråken, finskan och svenskan, och var statsrådets första språkstrategi. Strategin var enligt regeringsprogrammet indelad i två delar: ett långsiktigt strategidokument och regeringens åtgärder för regeringsperioden 2011-2015.

Justitieministeriet gav ut nationalspråksstrategins handlingsplan 2017. I handlingsplanen konkretiserades de åtgärder genom vilka de långsiktiga åtgärderna i nationalspråksstrategin förverkligades.

Målsättningar

Målet för nationalspråksstrategin är att säkerställa att det även i framtiden finns två levande nationalspråk i Finland. För det finska språket är målsättningen att förhindra att användningsområdet för språket krymper. För det svenska språket är målsättningen att trygga fungerande och tillgängliga svenskspråkiga tjänster, samt att stärka språkgemenskapens vitalitet. Genom strategins målsättningar kan man även främja invandras möjligheter att lära sig nationalspråken.

Målsättningen är att den nya nationalspråksstrategin kan godkännas som ett principbeslut i statsrådet senast i juni 2021. Eftersom styrgruppen även behandlar regeringens språkpolitiska program föreslås att styrgruppens mandatperiod varar till slutet av år 2021.

Uppgifter och organisering

Beredningsorganisationens uppgifter är att:

- 1) Utarbeta de strategiska målen i linje med regeringsprogrammet

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Justitieministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 25
00023 Statsrådet

Södra esplanaden 10
Helsingfors

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

oikeusministerio@om.fi
oikeusministerio.fi

- 2) Utarbeta åtgärder för att uppnå målen
- 3) Bereda nationalspråksstrategin till ett principbeslut av statsrådet

Styrgruppens uppgift är att styra och ge riktlinjer för nationalspråksstrategins beredning. Styrgruppen behandlar också det språkpolitiska programmet för att säkerställa samstämmighet i språkpolitiken. En separat beredningsgrupp för det språkpolitiska programmet kommer att tillsättas genom beslut av justitieministeriet.

Styrgruppens sekretariat har som uppgift att bereda nationalspråksstrategin. Sekretariatet hör de permanenta sakkunniga och kan också arrangera andra höranden.

De personer som föreslås till styrgruppen och dess sekretariat har gett sitt samtycke till uppgiften eller har utsetts som företrädare för sin organisation.

Processer

Styrgruppens mötesarrangemang avtalas separat. För att stödja strategiarbetet kan experthjälp införskaffas bl.a. för faciliterandet av utarbetandet av strategin. Strategin bereds öppet och i växelverkan med intressegrupperna. Kommunikationen är öppen, kontinuerlig och interaktiv.

Kostnader och finansiering

Kostnaderna för strategiberedning ersätts från justitieministeriets huvudtitel.

Strategiarbetet (inkl. möten) för tjänstemän eller deras motsvarigheter utförs som tjänsteuppdrag utan arvode. Resekostnader ersätts i enlighet med statens resereglemente.

Styrgruppen kan höra experter och beställa studier. Beslut om eventuella arvoden till sakkunniga eller andra arvoden, utredningar eller uppdrag, resekostnader till andra platser än den vanliga mötesplatsen och andra kostnader måste dock fattas separat.

Förslag till beslut

Det föreslås att statsrådet utnämner nationalspråksstrategins styrgrupp för perioden 14.1.-31.12.2021 enligt följande:

Ordförande

Statsminister Sanna Marin

Vice ordföranden

Första vice ordförande justitieminister Anna-Maja Henriksson

Andra vice ordförande statssekreterare Henrik Haapajarvi

Medlemmar

Utrikesminister Pekka Haavisto och suppleant statssekreterare Johanna Sumuvuori

Undervisningsminister Jussi Saramo och suppleant specialmedarbetare Dan Koivulaakso

Forsknings- och kulturminister Annika Saarikko och suppleant statssekreterare Tuomo Puumala

Permanent sakkunniga

Direktör Ulla-Maija Forsberg, Institutet för de inhemska språken

Verkställande direktör Minna Karhunen, Finlands Kommunförbund rf

Generaldirektör Olli-Pekka Heinonen, Utbildningsstyrelsen

Verkställande direktör Merja Ylä-Anttila, Rundradion

Verkställande direktör Kjell Skoglund, Finsk-svenska handelskammaren

Folktingssekreterare Christina Gestrin, Svenska Finlands folkting
Första vice ordförande Anni Koivisto, Sametinget
Senior rättssakkunnig Niclas Slotte, Ålands landskapsregering

Styrgruppens sekreterare

Konsultativ tjänsteman Anna Kiiskinen, justitieministeriet

Sakkunnigsekreterare

Specialsakkunnig Sanna Vahtivuori-Hänninen, utbildnings- och kulturministeriet
Konsultativ tjänsteman Markku Mölläri, finansministeriet
Sakkunnig Krista Sirén, inrikesministeriet

Strategiarbetets tekniska sekreterare

Administrativ medarbetare Sonja Wikman, justitieministeriet